

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ในโรงเรียนรูปแบบต่างๆกัน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ ณ.จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Crosssectional Analytic study) โดยทำการวัดผลโดยใช้มาตรวัดความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองของ Coopersmith ฉบับที่ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา (Self-esteem Inventory: CSEI)

ตัวอย่างประชากร

ประชากรเป้าหมาย(Target Population) ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.4-ม.6) ของโรงเรียนรัฐบาล ประเภทสามัญศึกษา ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากรตัวอย่าง(Population to be sampled) ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.4-ม.6)ของโรงเรียนรัฐบาล ประเภทสามัญศึกษา ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ชนิด ชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง(Sample) ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ม.4-ม.6 ของโรงเรียนรัฐบาล ประเภทสามัญศึกษา ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ที่สุ่มเลือกได้โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Stratified Sampling)

ขนาดตัวอย่าง(Sample Size) คำนวณโดยการใช้สูตรการคำนวณตัวอย่างในการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ⁽³⁵⁾

$$n \text{ ต่อกลุ่ม} = 2(Z_{\alpha} + Z_{\beta})^2 \sigma^2 / (\bar{x}_1 - \bar{x}_2)^2$$

$$\text{กำหนด } \alpha = 0.01$$

$$\beta = 0.01$$

$$Z_{\alpha} = 2.58$$

$$Z_{\beta} = 2.58$$

\bar{x}_1 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนแบบ ชายล้วนหรือหญิงล้วนซึ่งได้จากการทำ Pilot Study ในนักเรียนโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย และโรงเรียนวัดบวรนิเวศโรงเรียนละ 10 คนรวมเป็นจำนวน 20 คน = 55.20

\bar{x}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้สึภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนแบบสหศึกษา ซึ่งได้จากการทำ Pilot Study ในนักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 20 คน = 60.00

$$\begin{aligned}\sigma^2 &= \text{Pooled variance} \\ &= \frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{(n_1+n_2)-2}\end{aligned}$$

n_1 = จำนวนนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนแบบชายล้วนหรือหญิงล้วน = 20 คน

n_2 = จำนวนนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนแบบสหศึกษา = 20 คน

S_1 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้สึภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนแบบชายล้วนหรือหญิงล้วน = 11.57

S_2 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้สึภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนแบบสหศึกษา = 13.78

$$\sigma^2 = 161.87$$

ขนาดของตัวอย่างที่คำนวณได้ในแต่ละกลุ่ม = 375 คน

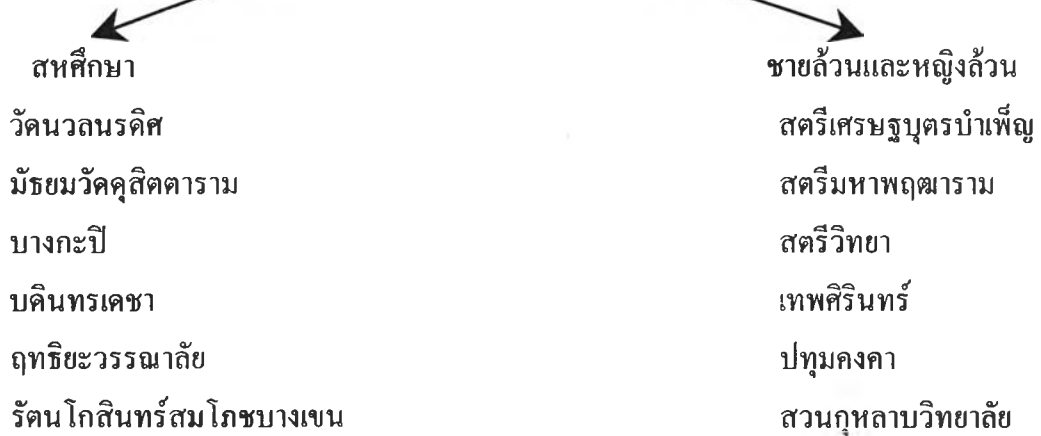
เพื่อให้ครอบคลุมความผิดพลาดจากการไม่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามซึ่งคาดว่าจะมีประมาณ 20% ดังนั้นขนาดตัวอย่างแต่ละกลุ่มที่ต้องใช้คือ 450 คน

ขนาดของจำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 900 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ขั้นแรกโดยการนำรายชื่อโรงเรียนที่เปิดการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมดในกรุงเทพมหานครจำนวน 113 โรงเรียน มาแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ โรงเรียนแบบสหศึกษา จำนวน 91 แห่ง โรงเรียนชายล้วน 13 แห่งและโรงเรียนหญิงล้วน 11 แห่ง หลังจากนั้นเลือกโดยการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลากเพื่อเลือกโรงเรียน โดยมีอัตราส่วนในการสุ่ม 2:1:1 โดยสุ่มโรงเรียนชายล้วนและหญิงล้วนประเภทละ 3 แห่ง และโรงเรียนสหศึกษาสุ่มมาอีก 6 แห่ง รวมเป็นจำนวนโรงเรียนที่สุ่มได้ทั้งหมด 12 โรงเรียน ซึ่งจำนวนโรงเรียนเท่านี้ทำให้นักเรียนที่สุ่มได้ในแต่ละชั้นเรียนมีจำนวนเพียงพอ เหมาะสมกับข้อจำกัดในด้านเวลา การเดินทาง และค่าใช้จ่ายที่มี

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

ขั้นที่ 2 จำนวนนักเรียนที่ต้องใช้เป็นตัวอย่างไม่แต่ละโรงเรียนแบ่งตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนนั้นๆดังนี้

โรงเรียน	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมด(คน)	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ต้องการเป็นตัวอย่าง(คน)
โรงเรียนสตรีศรีบุญตรบ้ำเพ็ญ	721	40
โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม	1,524	84
โรงเรียนสตรีวิทยา	1,919	105
โรงเรียนเทพศิรินทร์	1,869	103
โรงเรียนปทุมคงคา	1,087	60
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	2,174	119
โรงเรียนวัดนวลนรดิศ	1,446	72
โรงเรียนมัธยมวัดคูหลิตคาราม	620	31
โรงเรียนบางกะปิ	1,973	99
โรงเรียนบดินทรเดชา	2,075	104
โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	1,356	68
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	833	42

ขั้นที่ 3 ในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ สุ่มโดยใช้วิธีการจับฉลากเลือกห้องเรียนมาอีก ปีการศึกษาละ 1 ห้อง (ม.4,ม.5 ,ม.6 อย่างละ 1 ห้อง) ห้องละเท่าๆกันเพื่อให้ได้จำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียนตามที่ต้องการ รวมโรงเรียนละ 3 ห้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวทั่วไปของนักเรียน สำหรับให้ผู้ตอบตอบคำถามด้วยตัวเอง ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ ,อายุ,ระดับการศึกษา,แผนการศึกษา,คะแนนเฉลี่ยสะสมปัจจุบัน, จำนวนพี่น้อง,ลำดับการเกิด,เงินที่ได้รับต่อเดือน,อายุของบิดามารดา,ระดับการศึกษาของบิดามารดา,สถานภาพสมรสของบิดามารดา,อาชีพของบิดามารดา,รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดามารดา

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ระดับความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองที่ได้จากแบบประเมินความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง โดย Coopersmith⁽⁹⁾ ฉบับที่ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา (Self-Esteem Inventory:CSED) ซึ่งได้รับการ พัฒนาโดย สุใจ ตั้งตรงสวัสดิ์⁽¹⁰⁾ และ บุญผา อยู่ซัด⁽¹¹⁾ ที่ได้นำข้อความทั้งหมดจำนวน 58 ข้อความ มาแปลและเรียบเรียงภาษา จากนั้นได้ทำการทดสอบความตรงทางภาษา(Face Validity) และนำข้อความทั้งหมดไปรวมกับฉบับที่แปลโดย ศศิกานต์ ธนะโสธร⁽¹²⁾ และ จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล⁽¹³⁾ รวม 116 ข้อความ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหอวัง และโรงเรียนบางกะปิ จำนวน 100 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อคำถาม ได้ข้อความที่วัดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองที่มีอำนาจจำแนกสูงจำนวน 42 ข้อ อีก 8 ข้อมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อต่ำจึงตัดออกไป แบบสอบถามที่ได้มีค่าความเที่ยง(Reliability)เท่ากับ 0.83 เมื่อนำมารวมกับข้อความที่วัดการตอบไม่ตรงตามความเป็นจริง จำนวน 8 ข้อ รวมเป็นแบบประเมินฉบับสมบูรณ์ 50 ข้อ

ลักษณะของแบบประเมินเป็นลักษณะประโยคบอกเล่ารายงานตนเองโดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะพิจารณาข้อความเหล่านั้นว่า “ใช่”หรือ “ไม่ใช่” ด้วยตนเองแบบประเมินนี้แบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ

- ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองโดยทั่วไป (General self subscale score) มี 22 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 1 ,2,5,8,10,11,13,16,17,22,23,25,28,29,31,32,35,38,41,44,48,49
- ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองด้าน โรงเรียน (School-Academic subscale score) มี 5 ข้อความ ได้แก่ข้อความที่ 15,21,34,37,47
- ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองด้านครอบครัวและผู้ปกครอง (Home-parents subscale score)มี 8 ข้อความ ได้แก่ข้อความที่ 4,7,9,14,18,20,27,39
- ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองในด้านสังคมสัมพันธ์(Social self-peers subscale score) มี 7 ข้อ ได้แก่ข้อความที่ 3,6,12,19,26,42,45

- การตอบที่ไม่ตรงความเป็นจริง (Lie scale score) มี 8 ข้อความ ได้แก่ข้อความที่ 24,30,33,36,40, 43,46,50

วิธีการตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบประเมินจะต้องตอบ โดยกาเครื่องหมาย(X)ลงในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของตนเองมากที่สุด

การตรวจให้คะแนน

แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วยข้อความทั้งด้านบวกและด้านลบ จึงมีเกณฑ์การให้คะแนนต่างกันดังนี้

ข้อความด้านบวกหากตอบว่า“ใช่”จะได้ 1คะแนน ได้แก่ข้อความที่1,2,3,6,7,12,17,18,25,26, 27,34,35,37,38,41รวมทั้งหมี 16 ข้อ

ข้อความด้านลบ หากตอบว่า “ไม่ใช่”จะได้ 1คะแนน ได้แก่ข้อความที่ 4,5,8,9,10,11,13,14,15,16,19,20,21, 22,23,28,29,31,32,39,42,44,45,47,48,49รวมทั้งหมี 26 ข้อ

ข้อความที่วัดการตอบ ไม่ตรงตามจริงได้แก่ข้อ 24,30,33,36,40,43,46,50 ถ้าตอบว่า “ใช่”จะได้ 1 คะแนน แล้วแยกคะแนนออกต่างหาก ทั้งนี้เนื่องจาก Coopersmith มีเจตนาในการตรวจสอบการตอบแบบปกป้องตัวเอง (Defensiveness) ถ้าผู้ตอบแบบปกป้องตัวเอง คะแนนในด้านนี้จะสูง เพราะผู้ตอบ ไม่ได้ตอบตามความเป็นจริงและรู้เจตนาของแบบวัดจึงพยายามตอบในทางที่ตนอยากจะเป็น ดังนั้น จึงไม่นำมารวมกับคะแนนรวมในด้านอื่นของแบบประเมิน แต่ นำคะแนนมาพิจารณาความเชื่อถือได้ของผู้ตอบ ซึ่งในการศึกษาหากพบว่าผู้ตอบข้อความทั้ง 8 ข้อได้คะแนนมากกว่า 5 ข้อถือว่าผู้ตอบ ตอบไม่ตรงกับความจริง

การรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเสนอเรื่องขออนุมัติในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ติดต่อ โรงเรียน ในกรุงเทพมหานครที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างทั้งหมด และขอความร่วมมือจากผู้บริหารของโรงเรียนแต่ละแห่ง พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในชั้นเรียน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และแบบทดสอบวัดความรู้สึกลึกๆในตนเอง
4. นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ใช้ One-Way ANOVA เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนความรู้สึกลึกภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนแบบสหศึกษาและชายล้วน หรือหญิงล้วน
3. ใช้ Multiple Linear Regression เพื่อหาความสัมพันธ์ของคะแนนความรู้สึกลึกภาคภูมิใจในตนเอง กับปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง